

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIKAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-139/2021

2022 m. sausio 5 d. Nr. KT2-A-S2/2022

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Vytauto Mizaro, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitėi,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-139/2021.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo (2008 m. lapkričio 14 d. redakcija) (toliau – Žalos kompensavimo įstatymas) 20 straipsnio atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

2. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2005 m. vasario 1 d. sprendimu už akių pareiškėjui kaip nukentėjusiajam nuo smurtinio nusikaltimo priteisė turtinę ir neturtinę žalą.

Iš pareiškėjo prašymo ir jo priedų matyti, kad pareiškėjui buvo atlyginta tik dalis jam priteistos turtinės ir neturtinės žalos, todėl pareiškėjas, vadovaudamasis Žalos kompensavimo įstatymu, kreipėsi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją prašydamas kompensuoti priteistą smurtiniu nusikaltimu padarytą turtinę ir neturtinę žalą. Teisingumo ministerija 2013 m. spalio 30 d. sprendimu atsisakė tenkinti pareiškėjo prašymą.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2021 m. lapkričio 29 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas

asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

5. Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitikti Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

6. Kaip minėta, pareiškėjas prašo ištirti Žalos kompensavimo įstatymo 20 straipsnio atitikti Konstitucijai.

7. Iš pareiškėjo prašymo matyti, kad jis galimą savo konstitucinių teisių ar laisvių pažeidimą sieja su Teisingumo ministerijos 2013 m. spalio 30 d. sprendimu, kuriuo, vadovaujantis Žalos kompensavimo įstatymo 20 straipsniu, atsisakyta tenkinti pareiškėjo prašymą kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą.

8. Pagal Žalos kompensavimo įstatymo 6 straipsnį prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą nagrinėja ir sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priima Teisingumo ministerija arba jos įgaliotos institucijos (1 dalis); sprendimai dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka (7 dalis). ABTĮ (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija) 22 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad skundas gali būti paduodamas pasirinktinai: administracinių ginčų komisijai arba tiesiogiai administraciniam teismui. Skundas administraciniam teismui paduodamas per vieną mėnesį nuo skundžiamo akto paskelbimo arba individualaus akto ar pranešimo apie veiksma (neveikimą) įteikimo suinteresuotai šaliai dienos (ABTĮ (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija) 33 straipsnio 1 dalis). Skundas administracinių ginčų komisijai turi būti paduotas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo skundžiamo administracinio akto paskelbimo arba individualaus akto įteikimo ar pranešimo apie administracijos (tarnautojo) veiksmus (neveikimą) suinteresuotai šaliai dienos (ABTĮ (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija) 30 straipsnio 1 dalis); atitinkamos administracinių ginčų komisijos sprendimą, priimtą išnagrinėjus administracinį ginčą ne teismo tvarka, administraciniam teismui gali skusti ginčo šalis per dvidešimt dienų nuo sprendimo gavimo dienos (ABTĮ (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija)

32 straipsnio 1 dalis).

9. Pažymėtina, kad iš pareiškėjo prašymo, jo priedų ir Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenų nematyti, kad pareiškėjas dėl jo priimtą Teisingumo ministerijos 2013 m. spalio 30 d. sprendimą būtų skundęs administracinių ginčų komisijai arba tiesiogiai administraciniam teismui.

10. Taigi pareiškėjas, prieš kreipdamasis į Konstitucinį Teismą, neišnaudojo visų įstatymuose nustatytų savo konstitucinių teisių ir laisvių gynybos priemonių ir, laikydamasis nustatytos tvarkos, šiuo konkrečiu atveju nebegali jomis pasinaudoti.

11. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad, neišnaudojęs visų įstatymuose nustatytų savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonių ir nebegalėdamas jų išnaudoti, asmuo pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų teisės aktų atitikimą Konstitucijai (*inter alia* 2019 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KT34-A-S23/2019, 2020 m. rugsėjo 9 d. sprendimas Nr. KT161-A-S148/2020, 2021 m. vasario 4 d. sprendimas Nr. KT21-A-S21/2021).

12. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 1 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitikimą Konstitucijai, jeigu prašymas paduotas institucijos ar asmens, neturinčių teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą.

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-139/2021.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Vytautas Mizaras

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė